

Iisus - Hristos

*“Iisus Hristos, ieri și azi
și în veci, este același”*
(Evr. 13,8)

„Fost-a om trimis de Dumnezeu, numele lui era Ioan” (In. 1,6). Acesta a fost **Profetul** sau **Îngerul** despre care glasul Domnului, prin proorocul Maleahi, zice: *“Iată, Eu am trimis pe îngerul Meu și va găti calea înaintea feței Mele”* (Mal. 3, 1).

El a venit când a hotărât Dumnezeu și a început a învăța poporul, zicând: *“Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările Lui”* (Lc 3,4). Iar când Domnul S-a arătat la Iordan, unde profetul Ioan vorbea poporului și boteza, acesta văzându-L pe Iisus și recunoscându-L că El este Hristos, L-a arătat lumii zicând: *„Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii”*, continuând să spună marele profet: *«Acesta este despre care eu am zis: După mine vine un bărbat, care a fost înainte de mine, fiindcă mai înainte de mine era. Și eu nu-l știam, dar ca să fie arătat lui Israel, de aceea am venit eu, botezând cu apă. Am văzut Duhul coborându-Se din cer, ca un porumbel, și a rămas peste El— zice profetul mai departe — și eu nu-L știam pe El, dar Cel ce m-a trimis să botez cu apă, Acela mi-a zis: Peste care vei vedea Duhul coborându-Se și rămânând peste El, Acesta este Cel ce botează cu Duhul Sfânt. Și eu am văzut și am mărturisit că Acesta este Fiul lui Dumnezeu”* (In 1, 29-34).

Aceasta este mărturia lui Ioan Botezătorul, care a fost Înaintemergătorul Domnului, Profetul prevestit de Scripturi și recunoscut de tot norodul lui Israel (Mt. 14, 5). El, după cum ne spune Scriptura, a mărturisit că Iisus este *„Mielul lui Dumnezeu Cel ce ridică păcatul lumii”* (In. 1, 29), că Iisus este Fiul lui Dumnezeu (In. 1, 34), că Iisus este Hristos.

Din cuvintele lui Ioan lumea a înțeles că Iisus Nazarineanul, Fiul Mariei, este Cel ce *„va zdrobi capul șarpelui”* (Fac. 3, 15) și prin care se vor binecuvânta *„toate neamurile pământului”* (Fac. 12,3), a înțeles că Iisus este *„Împăciuitorul căruia i se vor supune popoarele”* (Fac.49,10), că El este Proorocul despre care Moise zice: *„Pe Acela să-L ascultați”* (Deut. 18, 15), a înțeles că Iisus este Cel Căruia David îi zice Unsul Domnului (Ps. 2, 2), iar Isaia Îl numește Emanuel, ceea ce înseamnă Dumnezeu este cu noi, Care S-a născut din Fecioară (Is. 7,14); Înger de Mare sfat, Sfetnic minunat, Dumnezeu tare, Biruitor, Domn al păcii, Părinte al veacului ce va să fie... (Is. 9, 5); *„Cel care a luat asupra Lui durerile noastre și cu suferințele noastre S-a împovărat”* (Is. 53, 4).

Lumea a înțeles că Iisus este Cel pe care Ieremia Îl numește: *“Odraslă dreaptă”* (Is. 23, 5); Iezechiel îi dă numele de *„Păstor”* (Iez. 34, 23), iar Daniel cel de *„Sfântul Sfinților”*, (Dan. 9, 24). Miheia proorocește că El este Stăpânul ce se va naște în Betleem, dar are obârșie *“dintru început din zilele veșniciei”* (Mih. 5, 1; Zah. 9, 9).

Toate Scripturile întăresc ceea ce a mărturisit Ioan în fața tuturor aceluia ce se aflau în Iordan, că Iisus este Hristos, dar mărturia lui atât de curată nu a fost ascultată nici de arhierii, nici de cărturari și nici de fariseii din Ierusalim.

Ioan, așa cum prevestiseră profeții, a venit ca o mărturie vie să mărturisească despre Lumină, pentru ca toți să creadă prin el în Lumină (In. 1, 7-8). Dar, *„iudeii din Ierusalim, preoții și leviții și trimișii acestora, care erau dintre farisei”* (In. 1, 19) nu au primit mărturia lui Ioan și nu au crezut în Lumină.

Ioan a fost Profetul mult așteptat, numit atât de sugestiv de fiii lui Israel și *Eliahu*, care a mărturisit că Iisus este Hristos, că Iisus este Cuvântul lui Dumnezeu, iar *„Cuvântul era lumina cea*

adevărată, care luminează pe tot omul ce vine în lume” (In. 1,7-9). Aceasta a fost mărturia lui Ioan, iar cei ce nu au primit această mărturie au pierdut pe Mesia. Pentru ei Mesia nu a venit și nici nu va mai veni niciodată. Pe lângă aceștia a trecut Lumina, dar ei nu au primit-o, pentru că nu l-au recunoscut fața, fiindcă nu semăna cu fața pe care o așteptau ei.

„*Întru ale Sale a venit, dar ai Săi nu l-au primit*” (In. 1, 11). Mesia nu a venit așa cum se așteptau cărturarii și fariseii, Mesia nu a venit așa cum a dorit Ana, Caiafa și toți ceilalți fruntași ai poporului din Ierusalim; înzestrat cu slavă și putere multă asemenea unui împărat, ca să-i ajute pe ei să domnească peste toată lumea, peste toate neamurile pământului, așa după cum, interpretând greșit cuvintele profeților, își formaseră credința despre Mesia conducătorii poporului lui Israel.

Iisus Hristos n-a venit nici înarmat, nici bogat. El n-a venit nici ca un mare reformator sau luptător, așa cum veniseră mulți înaintea Lui, ci El a venit „*blând și smerit cu inima*” (Mt. 11, 29), „*șezând pe asină și pe mânăz*” (Mt. 25, 5), așa cum au prevestit prorocii (Zah. 9,9). El a venit nu cum au dorit sau cum au voit cărturarii sau fariseii din Ierusalim, ci El a venit cum a hotărât Dumnezeu și când a hotărât Dumnezeu, nu când au voit sau unde au dorit aceștia.

El a venit pentru îndreptarea tuturor, pentru mântuirea tuturor, pentru luminarea tuturor, pentru eliberarea tuturor din robia păcatului și a morții, pentru egalitatea și dreptatea tuturor, pentru fericirea tuturor, pentru instaurarea în lume a unei păci universale, nu impusă cu forța din afară, cum era Pax Romana, care era pacea mormântului, pacea celor ce au fost reduși cu forța la tăcere. Nu aceasta este pacea lui Hristos. Pacea lui Hristos este o pace adevărată, ce se va stabili definitiv pe pământ și în suflete numai atunci când porunca Sa va fi îndeplinită în mod real: porunca iubirii generale.

Pacea lui Hristos se va stabili deplin pe pământ numai atunci când dreptatea și libertatea vor domni în lume, atunci când lupul om nu-și va arăta colții mielului om, numai atunci când nu va mai fi exploatat omul de către om.

De două mii de ani aproape Iisus Hristos lucrează în lume, așa cum Dumnezeu lucrează în univers din eternitate, după cum singur a spus: „*Tatăl Meu lucrează și Eu lucrez*” (In. 5,17). El nu se grăbește, dar nici nu întârzie, El este veșnic treaz, nu-L tulbură nimic. Toate le lucrează pentru îndeplinirea planului Său. Așa cum evoluează totul în Univers, fără să se observe prea mult, fără șocuri și zguduiri, tot așa și pe pământ lucrarea lui Hristos merge înainte, se desfășoară permanent, fără să facă salturi spectaculoase, zguduitoare, ci firesc, normal, așa cum lucrează întotdeauna Dumnezeu.

De două mii de ani s-au făcut pași uriași, iar aceștia se datoresc și apariției creștinismului, a împărăției lui Dumnezeu în lume.

Nimeni niciodată nu va putea îndeajuns aprecia ce s-a făcut sau care sunt realizările și transformările survenite în viața noastră pământească prin nașterea și prin venirea în lume a lui Mesia. Aceste realizări, aceste transformări sunt fundamentale, atât pe plan economic și cultural, cât și, îndeosebi, pe plan moral și spiritual.

În lumina Evangheliei Domnului nostru Iisus Hristos, totul s-a înnoit. Toate s-au transformat, toate au întinerit, toate s-au transfigurat, omul însuși, în structura lui intimă, a primit o nouă înfățișare. Nu numai cei ce, într-un fel sau altul, fac parte dintre acei ce au primit învățătura lui Hristos, nu numai cei ce cred în Iisus Hristos, ci și ceilalți, toată lumea a devenit o “lume nouă”. Chiar gândirea socială a omului s-a schimbat fundamental. Concepția despre viață a omului, a individului, a devenit în această eră mai firească, mai umană, mai naturală. Omul a ieșit din starea în care se afla înainte de nașterea lui Hristos, când se credea că ființa lui este rod al întâmplării, subordonat hazardului, unor zeități sau unor forțe naturale oculte, care independent de voința

omului, îi domină viața. După întruparea lui Hristos, omul a intrat într-un nou dialog cu Dumnezeu și cu semenii săi.

Capacitatea de suveran, fiul lui Adam, și-o pierduse prin păcat. El căzuse sub stăpânirea instinctelor lui, a unor porniri animalice. Ajunsese chiar să-și facă dumnezei din pasiunile sale sau chiar din alte forțe naturale care, în starea primitivă în care se afla omul înainte de Hristos, îl dominau, îl copleșeau, îl țineau într-o stare permanentă de frică, de umilință, de teroare. Din această stare de sclav, omul nu se putea elibera singur. Iar ca să ajungă la starea de suveran era imposibil, cu atât mai puțin ca să ajungă la starea de Fiu al lui Dumnezeu. Trebuia o Putere, o Lumină, o intervenție deosebită din afară, care să-l elibereze din starea în care căzuse, să-l scoată din starea de rob în care se afla și să-l readucă la starea pe care o avea la început. Cu gândire de ființă liberă, cu voință liberă, cu dorința pe care o are un om liber în viața lui interioară și exterioară. Această putere și lumină au primit-o fiii lui Adam prin Iisus Hristos.

Și înainte de Hristos au venit mulți și luminați bărbați și după El au venit de asemenea multe și mari personalități, oameni cu puteri și cu intenții mărețe și frumoase, dar toți cei ce au venit numai cu puteri și cu planuri omenești nu au putut face transformări morale așa cum a adus creștinismul.

Mai mult, nici unul din acești bărbați ai lumii nu-și închipuiau că prin moartea lor vor contribui la fericirea omenirii sau la triumful operei lor, ci dimpotrivă, toți considerau moartea lor o dramă, o tragedie, înfricoșătoare pentru ei, ca și pentru lucrarea lor. Spre deosebire de aceștia, Iisus Hristos, dându-Și viața, n-a fost chinuit de nici o umbră de regret, nici nu a privit moartea Lui drept o tragedie, ci dimpotrivă, a considerat că moartea Lui este viața noastră. Pentru că la El, întruparea Sa nu a avut ca scop numai viața aceasta, ci și viața veșnică. Viața pământească, care este doar un crâmpoi, un infim crâmpoi din eternitate, oricât ar face-o omul de frumoasă, această viață nu satisface total pe nimeni, pe nici un om. El, omul, vrea sau totul sau nimic. Dacă el rămâne, dacă este lăsat să-și contemple viața, realizările, creația, în perspectiva dispariției lui, în perspectiva morții, este cea mai nefericită ființă. Cu cât este mai frumoasă viața, dacă nu-l mântuiește pe om de frica morții, cu atât durerea, nefericirea, neliniștea lui devin mai profunde, mai permanente, mai dureroase, mai sumbre, mai amare. Aceasta nu se simte azi, nu s-a simțit nici ieri și nu se va simți cu toată severitatea niciodată în viața omului, pentru că și ieri și azi și întotdeauna, omul poartă în firea sa un sâmbure de speranță, de încredere, de credință, că mormântul nu-i încheie total și pentru totdeauna ființa. De aceea, în temeiul credinței lui în viața veșnică, a ridicat piramide și temple, gorgane și monumente pe morminte. Nici cel mai emancipat om de azi nu admite că după moarte trupul său să fie abandonat ca trupul unui animal, ci atât pentru el cât și pentru alții, pentru toți cei pe care îi iubește, omul vrea un mormânt luminos, vrea un semn oricât de modest, vrea un recviem sau un sunet de trâmbiță care să înalțe un strigat deosebit în univers, dovadă a întreruperii existenței sale pe acest pământ și a intrării lui în eternitate.

Iisus Hristos, pe lângă cuvântul sau învățătura pe care a adus-o și a pus-o ca să fie un temei nepieritor pentru viața de pe pământ, ne-a dăruit, pe lângă viața Sa, și moartea Sa, considerând că aceasta are tot atâta importanță pentru mântuirea lumii, ca și întruparea Sa, ca și viața Sa. A făcut cu durere această jertfă, pentru că, pe lângă Dumnezeu adevărat, era și om deplin. Despărțirea Sa de viață a făcut-o cu o durere infinit mai mare decât un om obișnuit pentru că la El legăturile dintre trup, suflet și viață au fost mai profunde decât la orice om ce s-a născut pe pământ. A vărsat sudori de sânge când S-a apropiat de pragul morții, pentru că El era însăși Viața, iar El, care era Viața, a trebuit să bea paharul morții pentru mântuirea lumii. Pentru aceasta și pentru infinit mai multe

motive decât acestea, a primit moartea cu durere, dar nu cu regret, cu durere, dar cu bucurie. Pentru că știa că prin rana Lui, prin moartea Lui, noi toți ne-am vindecat de frica morții (Is. 5, 3, 5).

Și-a dat viața fără nici o umbră de regret, pentru că știa că prin moartea Sa viața se va reabilita în toate drepturile și opera Lui va triumfa.

De pe lemnul Crucii, în clipele de jertfă supremă, când Hristos se despărțea de lume, în clipele acelea în care ucenicii erau risipiți, iar cuvintele Sale, testamentul Său, nu era încă scris decât în câteva inimi omenești, când prietenii stăteau nedumeriți, stăpâniți de un val greu de neîncredere, iar neprietenii, pentru că nu-L cunoșteau și nu știau nimic din taina vieții Lui, urlau în delir, zicând: „*pe alții a putut să-i vindece, iar pe Sine nu poate. Coboară-Se de pe cruce acum ca să credem Într-însul*” (Mt. 27, 42), în aceste momente, când ucigașii Lui jubilau considerând că s-a terminat cu Dânsul, în aceste clipe, în care chiar și Cerul se întunecase și Tatăl de la Care venise își întorsese fața de la Dânsul, în aceste clipe, când era înconjurat de un înspăimântător pustiu și se părea că El era singur, urât de toți, părăsit de toți, disprețuit de toți, iar în față se deschidea tot mai larg prăpastia morții, Iisus Hristos nu Se îndoia de importanța jertfei și a morții Sale, nici nu-Și dădea duhul stăpânit de regrete omenești, așa cum și l-au dat absolut toți marii binefăcători ai omenirii pentru că Iisus Hristos era mai presus de toți și știa că moartea Lui constituie mântuirea lumii. Pentru că El știa că moartea Lui este încununarea, înflorirea, bucuria și întărirea lucrării Sale, a operei Sale.

De acolo, de pe vârful Golgotei, El nu vede pieirea și pustiirea lucrării Lui prin moartea Sa, ci dimpotrivă, El, de acolo, de pe lemnul Crucii, de pe vârful Golgotei, privea peste timp și spațiu și contempla înflorirea lucrării Sale, eternizarea operei Sale, prin oameni modești și cu slăbiciuni, dar care cunoșteau - nu pe temeiul înțelepciunii și puterii lor, ci pe temeiul puterii pe care o are în sine învățătura lui Hristos - că lucrarea Domnului se va realiza cât vor fi oameni pe pământ, învățătura lui Hristos va rămâne far, mijloc și scop al vieții religioase, al vieții spirituale din lume. Marele Său suflet de om și de Dumnezeu în clipa morții era nespus de împăcat, pentru că El știa că a dat și a lăsat lumii o împărăție în interiorul căreia celelalte împărății și stăpâniri din lume, fără ca împărăția Lui să le stingherească, își vor putea desfășura viața, ca într-o sferă luminoasă, după normele pe care oamenii le vor găsi mai bune și mai potrivite cu timpul, cu locul, cu oamenii. Indiferent de concepția lor, oamenii, trăind în cercul lor, prin Cuvântul Său vor fi apărați de elementele nocive, care degradau viața omenească înainte de întruparea Lui. Acum, învățătura Lui, la fel cum pătura de ozon ocrotește viața de pe pământ împotriva radiațiilor ucigătoare ce vin din adâncul cosmosului, tot așa și lumina Evangheliei Sale va apăra de acum înainte pe oameni de stările în care îi aruncase păcatul strămoșesc și unde zăcuserăm mii de ani înainte de venirea Sa pe pământ.

Aceasta însenina și încununa cu o rază de lumină și de bucurie fruntea Omului Iisus Hristos, ce-Și dădea duhul în mâinile Tatălui Său pe crucea de pe Golgota.

De la înălțimea la care se afla Iisus Hristos pe vârful Golgotei, cât de neînsemnat părea urlatul gloatelor inconștiente de la picioarele Crucii, ce mărunte planurile și afacerile arhierilor, fariseilor și cărturarilor, ce îndepărtate brutalitățile soldaților. Toate acestea erau lucruri omenești care, pentru cei ce le făceau, aveau o justificare, aveau o importanță, dar pentru viață, pentru istorie, pentru eternitate, pentru omenirea întregă, ele erau inexistente. Pe toate le va copleși timpul cu lumina lui. Mântuitorul știa că atunci când fiii lui Adam vor deveni liberi de prejudecăți, vor aprecia singuri ceea ce El a făcut, a vorbit și ceea ce El a contemplat acum, de aici de pe Golgota, înainte cu câteva clipe de a închide ochii.

Ca om, opera Lui de aici de pe pământ era încheiată o dată cu jertfa, cu moartea Lui și de aceea a strigat “*Săvârșitu-s-a*” (In. 19, 30), dar moartea Domnului a fost încununată cu lumină și pentru că Cel ce murise pe cruce știa că a treia zi va învia — atunci va veni ziua cea mare, Ziua a opta, Ziua învierii, și o dată cu aceasta va începe o nouă viață, în lumina căreia se va desfășura de acum înainte viața tuturor oamenilor. Nu în moarte, ci în viață, nu în întuneric, ci în lumină, nu în spaimă, ci în triumf se va finaliza de acum înainte lupta tuturor oamenilor.

În speranța întemeiată pe certitudinea învierii lui Iisus Hristos își vor construi de acum înainte viața fiii lui Adam. Pe această piatră fundamentală a învierii de obște, garantată de învierea Domnului, își vor întemeia fiii lui Adam o cultură nouă, o civilizație adevărată, civilizația spiritului. Nu cum au fost civilizațiile primitive, care miroseau a mormânt, a pământ, a pustiu, a scrum, a humă, a păcat, ci o civilizație și o cultură în care se va urmări desăvârșirea vieții și din punct de vedere moral și spiritual, nu numai din punct de vedere material, așa cum se urmărea în civilizațiile și culturile antice.

De pe Golgota, Iisus Hristos privea un lung șir de bărbați, femei și copii care gândeau ca oamenii, vorbeau ca oamenii, se purtau ca oamenii, pentru că prin moartea și învierea Sa deveniseră oameni, așa cum ar fi fost toți fiii lui Adam, dacă Adam nu ar fi călcat porunca lui Dumnezeu. Închinătorii lui Hristos deveniseră luminați de o lumină interioară, dumnezeiască, necreată, care era lumina Harului lui Dumnezeu, revărsată în lume cu puterea Sfântului Duh, prin moartea și învierea Sa. Prin această lumină, prin lumina harului, tuturor celor ce “*cred în numele Lui, Hristos le-a dat putere ca să se facă fiii lui Dumnezeu*” (In. 1, 12).

Aceste uriașe și fundamentale realizări și transformări pe care trebuia să le îndeplinească pe pământ Fiul lui Dumnezeu — Mesia, nu se puteau subordona unor interese mărunte, individuale, interese care serveau doar unor clase, unor popoare, neglijând în acest fel interesele întregii seminții a lui Adam.

El, Mesia, a venit să servească viața, nu numai dintr-un timp sau dintr-un loc, ci din toate timpurile și din toate locurile, până la sfârșitul veacurilor.

Iată pentru ce Mesia n-a fost primit nici de farisei, nici de cărturari, pentru că El n-a venit așa cum s-au așteptat aceștia, și nici nu Și-a subordonat lucrarea unui grup de bătrâni din Ierusalim, ci El a venit ca să-i mântuiască pe toți, și pe iudei și pe păgâni deopotrivă, și pe luminoșii fii ai lui Israel și pe cei dintre neamuri, după cum, în mod deosebit, ne spune Sfântul Apostol Pavel într-un cuvânt prea puțin luat în seamă până acum și de evrei și de creștini (Rom. XI, 1-36).

Fiul lui Dumnezeu S-a întrupat ca pe toți fiii lui Adam să-i mântuiască și să-i facă fii ai zilei (I Tes. 5, 5), fii ai luminii (In. 12, 36; Ef. 5, 8), fii ai Păcii, fii ai lui Dumnezeu (In. 1, 12).

*

“...acestea s-au scris, ca să credeți că Iisus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, și, crezând, să aveți viață în numele Lui” (In. 20,31)

+JUSTINIAN CHIRA

ARHIEPISCOP AL MARAMUREȘULUI ȘI SĂTMARULUI